

Antwerpen, Limburg, Nationaal, Oost-Vlaanderen, Vlaams-Brabant/Brussel, West-Vlaanderen

'Pas na 2011 komen we weer boven de wolken'

Kris Peeters begint aanzijn tweede regeerperiode

Kris Peeters vergelijkt regeren met een steile bergklim. Tegen 2011 hoopt hij alvast een flink eind opgeschoten te zijn. 'Geld niet uitgeven, dat doen we dan niet meer.'

'Het is onze verdomde plicht zo snel mogelijk ons budget in evenwicht te krijgen'

Peter De Lobel

Isabel Albers

De regering-Peeters II verschijnt in moeilijke omstandigheden aan de start. Vlaanderen stevent af op ten minste twee begrotingen in het rood, de werkloosheid blijft stijgen, er moet gekozen worden tussen bruggen en tunnels, de staat moet hervormd en o ja, de crisis is nog niet voorbij. Vooral dat laatste lijkt niet iedereen te beseffen, zegt Kris Peeters (CD&V). De Vlaamse numero uno rijgt dit weekend de interviews aan elkaar om iedereen wakker te schudden: The worst is yet to come.

U verkondigt geen vrolijke boodschap. Waarom is het zo belangrijk dat iedereen zich bewust is van de crisis?

'Omdat de crisis nog helemaal niet achter de rug is. Maar omdat niet iedereen even hard getroffen is, staat men daar niet bij stil. Je kunt het vergelijken met een precisiebombardement. De financiële sector was het hoofddoelwit en ook de industrie is zwaar geraakt. Maar in andere sectoren zegt men: "Die crisis? Ik hoor dat die stilaan voorbij is." We zijn ons niet genoeg bewust van de problemen die eraan komen. Zeker voor de werkloosheid moet het ergste nog komen. Wie werk heeft, moet beseffen dat dat van onschatbare waarde is.'

'Gelukkig kunnen we rekenen op de sociale partners die zich bewust zijn van de ernst van de situatie. In november vorig jaar konden we dankzij hun steun als eerste van alle overheden een anticrisisplan te maken. Ik heb de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) gevraagd een grondige analyse van de crisis te maken. Het is niet de bedoeling dat de werkende Vlamingen, die de crisis niet of minder voelen, over een paar maanden komen vragen om loonsverhogingen. Ik heb vertrouwen in de vakbonden en werkgevers en het sociaal overleg.'

Hoe wilt u de crisis aanpakken?

'Heel ons beleid zal de komende maanden rond werkgelegenheid en de crisis draaien. (zie blz. 14: 'Verwitten, vergroenen en vergrijzen') Van het relanceplan moeten we voor eind dit jaar een werkgelegenheids- en investeringsplan maken. De werkloosheidsmarkt is erg veranderd door de ontslagen in de financiële sector. Er zijn nu veel werklozen met een goede opleiding en mooie diploma's. Een stijging van de jeugdwerkloosheid hebben we in Vlaanderen lang niet meer gehad, maar ook die komt eraan. We moeten de juiste mensen matchen met de juiste vacatures. Daarom gaan we met de VDAB een zeer selectief beleid voeren.'

De begroting staat bij de rentree ook al meteen op het menu. U moet fors besparen.

'De eerste twee jaar zal dit een besparingsregering zijn, ja. Afgerond moeten we zo'n 2 miljard euro besparen op een budget van 23 miljard. Dat is veel geld. Daarom gaan we werken met een tekortnorm. In 2009 mag er maximaal een tekort van 1 miljard euro zijn. In 2010 wordt dat 500 miljoen en vanaf 2011 moet dat opnieuw nul euro zijn, een begroting in evenwicht.'

'Om die doelen te halen, moeten we grote inspanningen doen. Voor 2009 moet er op zijn minst 200 miljoen bespaard worden. Vanaf 2011 zouden we opnieuw 1 miljard en mogelijk zelfs 1,4 miljard moeten overhebben voor nieuwe initiatieven.'

Dus moet er ook in die eerste twee besparingsjaren nog wat beleidsruimte overblijven?

'Het moeilijke aan een besparingsronde is dat er zoveel randvoorwaarden zijn. Je besparingen mogen de economische heropleving niet hypothekeren, ze mogen de zwakkeren in de samenleving niet treffen, ze mogen het consumentenvertrouwen niet aantasten en ze mogen de kerntaken van de overheid niet in gevaar brengen. Er zal dus wél geld zijn voor mensen met een handicap en kinderopvang. Ook investeringen in de werkgelegenheid moeten doorgaan.'

Klopt het plaatje dat u schetst wel? Volgens professor Paul De Grauwe gelooft u in sprookjes als u zowel een begroting in evenwicht als economisch herstel belooft.

'Tja, Paul De Grauwe is Paul De Grauwe. Hij moet goed inzien dat een begroting op Vlaams niveau heel

verschillend is van een begroting op federaal niveau. Wij kiezen resoluut om te besparen op onszelf. Door de jobkorting te oriënteren naar de mensen die het het meest nodig hebben, halen we zeshonderd miljoen euro terug, dat klopt, maar de rest halen we uit efficiëntiewinst van ons eigen overheidsapparaat. Maar wij gaan niet besparen op investeringen. Wij gaan zelfs voor 800 miljoen extra lenen, net om investeringen te kunnen doen. Zullen onze besparingen allemaal lukken? Dat zullen we rond 26 september weten, dan moet deze oefening rond zijn.'

Als het lukt, is de Vlaamse regering de enige die in 2011 een begroting in evenwicht heeft. De federale, de Waalse en de Brusselse regering hebben hun deadline jaren naar achteren geschoven.

'Elke overheid in België moet ervoor zorgen dat ze een evenwicht bereikt. Dat geldt voor zowel de federale regering als de deelstaten, de provincies en de gemeenten. We hebben allemaal de verdomde plicht om zo snel mogelijk ons budget in evenwicht te krijgen. Als Wallonië en de federale regering zeggen dat het pas voor 2014 zal zijn, en in Brussel zelfs voor 2018, dan is het niet aan mij om daar uitspraken over te doen.'

'Wat ik wel kan zeggen, is dat Vlaanderen aan een versnelde sanering werkt en dat dat onze belangrijke bijdrage zal zijn aan de nv België. Het wordt ook onze enige bijdrage. Als we in 2011 inderdaad 1 tot 1,4 miljard beleidsruimte hebben, dan zal dat geld wel degelijk naar beleid gaan. Geld "niet uitgeven", dat doen we dan niet meer.'

In de vorige regering was er veel lof voor het driespan Peeters-Vandenbroucke-Van Mechelen. Gaat u hen missen?

'Missen? Ze zijn niet weg, hoor, ze zitten nog in het Vlaams Parlement. Ik heb onlangs nog geluncht met Frank, en Dirk zie ik binnenkort. Ik kon met beiden goed samenwerken, maar soms is het er hard aan toegegaan. Ook tijdens de onderhandelingen met Frank was dat zo. Ik ken zijn manier van doen, maar anderen vonden hem soms enerverend. In 2004 ging ik bijna elke ministerraad in de clinch met Frank. Maar op een bepaald moment komt er een klik en kun je mekaar appreciëren.'

U snoerde hem wel de mond met de welgemikte uitspraak: 'Zwijg nu Frank, ik onderhandel alleen met de delegatieleiders.'

'Het eerste stuk van die zin klopt niet. Ik heb nooit gezegd dat Frank Vandenbroucke moest zwijgen. Tijdens die formatiegesprekken werkten we op basis van een formateursnota en een centrale werkgroep met twaalf mensen. Maar de belangrijkste dossiers heb ik eerst met de voorzitters besproken. Zoals de budgettenspanningen, de beleidsruimte, de bevoegdheden en het aantal ministers. Waar u naar verwijst, is een akkoord dat ik had met de voorzitters over de budgettaire inspanningen. Ik had hun ook gezegd dat ik dat alleen op de centrale werkgroep zou brengen als ik hun akkoord had. Over de begroting discussiëren met die hele groep, dat gaat niet.'

'Goed, ik kreeg van alle voorzitters de zegen en ik heb dat dossier op de centrale werkgroep gebracht. Natuurlijk was Frank de eerste die zei: "Ik zie dat niet zitten." Toen heb ik de drie voorzitters opnieuw gevraagd hoe het zat. "Bart De Wever, ga jij akkoord?" "Ja." "Marianne Thyssen, wat hier op tafel ligt, is dat voor jou aanvaardbaar?" "Ja." "Caroline?" "Ja." En Frank zat naast haar op het moment dat ze dat zei.'

Als u dat met een beetje afstand bekijkt, vindt u politiek dan niet verschrikkelijk hard?

'Het is een zeer harde stiel, en dan denk ik vooral aan die keer dat Frank drie of vier uur alleen in het Errerahuis zat te wachten. Maar dat kan iedereen overkomen in de politiek. En ik moest wel een regering vormen. Daarom hield ik in de eerste plaats rekening met de delegatievoorzitters.'

Waar zal de samenhang van uw regering het meest op de proef gesteld worden? Behalve de begroting en de crisis staan nog dossiers als de Oosterweelverbinding en de staatshervorming op het programma.

'Als u mij toestaat, wil ik dat vergelijken met de beklimming van een berg, de Aconcagua in Argentinië, bijvoorbeeld (die Peeters in 2010 hoopt te beklimmen, red.). We hangen in die regering met z'n negenen in cordëe (met touwen met elkaar verbonden, red.). Als iemand in een kloof valt, dan moet je die persoon daar ook uit trekken. Ik ga ervan uit dat dat niet te veel gebeurt, want dat haalt de snelheid naar beneden. Tijdens de vakantie heeft iedereen zijn touwen aangespannen en zijn rugzak aangetrokken en volgende week beginnen we eraan.'

'Er is meteen een steile beklimming met de aanpak van de crisis en de begroting. Oosterweel is dan weer een heel ander dossier, omdat we dat minder in de hand hebben, door het referendum. Ik zal in december heel blij zijn als we met de crisisaanpak goed zitten, de begroting rond is en de Oosterweelbeslissing genomen is. Dan zitten we op schema en bevinden we ons in het basiskamp.'

'Op weg naar het tweede kamp zijn er een paar serieuze kuitbijters, zoals de staatshervorming en Brussel-Halle-Vilvoorde - het belangenconflict loopt af in maart. Daarna komt er een mooie, rustige flank, met het Belgische voorzitterschap in de tweede helft van 2010. Dat is het moment om te temporiseren en elkaar op de schouders te kloppen, dat we goed bezig zijn. Maar in 2011 zal het door de verkiezingen flink beginnen te waaien op de berg. Dan zal blijken of iedereen nog mee is in de cordëe. Misschien zijn er dan sommigen die liever een andere berg beklimmen. (lacht) De hele ploeg heeft zich geïngageerd voor vijf jaar, maar ik ga toch geregeld eens achterom kijken.'

'Na 2011 komen we boven de wolken. Dan schijnt de zon weer en is er opnieuw beleidsruimte. Daarmee kunnen we de sociale bescherming uitwerken en investeren in innovatie en onderzoek. Daarna is het doorklimmen naar

2014. Nu, bergop gaan is ÈÈn ding, maar je moet natuurlijk ook nog afdalen. En je bent als klimmer pas gerust als je opnieuw beneden bent.'

En u loopt vooraan, voor als het misgaat.

'Als minister-president ben je primus inter pares. Als het goed gaat, voelt iedereen zich goed. Gaat het fout, dan is er altijd wel iemand die zegt dat je te snel gaat of dat je de route niet goed uitgestippeld hebt.'

Weet u al wie dat zal zijn?

'Godzijdank niet, nee.' (lacht)

Geert Bourgeois? Hij verwijt u, om in dezelfde beeldspraak te blijven, dat u de vorige keer het touw hebt doorgesneden toen hij in een kloof viel.

'Dat verwijt vind ik niet terecht. Alle andere leden van de Vlaamse regering waren wel bereid om de gemeenschapsdialoog op te starten. Die wisten ook dat het een risico was. Wat moesten we doen? Er niet aan beginnen en de federale regering maar laten vallen, midden in een grote financiële crisis? Je kunt niet aan politiek doen door aan de kant te blijven staan en "daar begin ik niet aan" te zeggen.'

© Corelio